

اندوه فقدان پیامبر ﷺ

سمرا، دختر قیس، در غزوه‌ای دو پسر خود را از دست داد. پیامبر ﷺ او را تعزیت گفت. سمرا عرض کرد: پس از تو، هر اندوهی ناچیز است. به خدا سوگند، اندوهی که از چهره گردآلود تو به من رسیده از مرگ آن دو دردناک‌تر است.

(شیخ بهایی، کشکول، دفتر پنجم، ص ۵۱۵)

شاهد مثال

وقتی بلال حبشی از حبشه نزد پیامبر ﷺ آمد، این بیت را به زبان حبشی خواند:

«اره بره کنکره کرا کری مندره»

پیامبر ﷺ به حسان بن ثابت فرمود: معنایش به عربی بازگویی. او عرض کرد: «چون در دیار ما از خوی‌های پسندیده سخن گویند، ما تو را شاهد مثال آوریم.»

(شیخ بهایی، همان، دفتر دوم ص ۲۵۲)

آسیب موسیقی مبتذل

نخستین صدای اعتراض نسبت به موسیقی مبتذل در طول تاریخ بشر، ۳۴۰ سال پیش از میلاد (در ماه فوریه) در شهر آتن بلند شد. رهبری این اعتراض را افلاطون و ارسطو - دو فیلسوف یونانی - بر عهده داشتند و صدای نارضایتی مردم را به گوش سازندگان این آهنگ‌ها رسانیدند. افلاطون می‌گفت که موسیقی مبتذل و خارج از قاعده - اگرچه مورد توجه گروهی از جوانان قرار می‌گیرد که از واقعیات فراری هستند - می‌تواند جامعه را درگیر ابتذال کند و به نابودی اخلاقی و ذلت بکشاند.

ارسطو با همه هوادارانش از «آزادی»، توصیه می‌کرد که موسیقی باید تعدیل (سانسور) شود؛ زیرا بر عواطف مردم تأثیر و نفوذ فراوان می‌گذارد. وی این تعدیل را حصار حفاظتی جامعه در برابر تهاجم پلیدی‌ها می‌خواند.

سال‌خوردگان آتنی، که فرزندان خود را با موسیقی حماسی و اشعار (هومر) آشنا کرده بودند، موسیقی تازه را باعث تضعیف روحیه دفاعی و نظامی آتنی‌ها می‌دانستند که نسل‌ها را راحت‌طلب و خوش‌گذران می‌کند، حال آن‌که آتن میان دریاهایی از دشمن خونی قرار دارد.

(با تصرف، به نقل از: روزنامه ایران، ش. ۶۰۵، سال سوم، ص آخر)